
واکسیناسیون بیماری‌های واگیر

تألیف و گردآوری:

احسان حسینی

علی قمری

محمد ابراهیمی

منوچهر مزداپور

عنوان و نام پدیدآور : واکسیناسیون بیماری‌های واگیر/ به کوشش احسان حسینی... (و دیگران).

مشخصات نشر : تهران : رویان پژوه، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری : ۱۹۴ص. : مصور(رنگی)، جدول، نمودار.

شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۸-۰۳۹-۲

وضعیت فهرست نویسی : فیپا

یادداشت : به کوشش احسان حسینی، محمد ابراهیمی، منوچهر مزدآپور، علی قمری.

یادداشت : کتابنامه.

موضوع : مایه کوبی

موضوع : بیماری‌های واگیر -- پیشگیری

موضوع : واکسن‌ها

موضوع : ایمن سازی

شناسه افزوده : حسینی، احسان، ۱۳۶۶ -

رده بندی کنگره : RA۶۳۸/۲ ۱۳۹۴

رده بندی دیویی : ۶۱۴/۴۷

شماره کتابشناسی ملی : ۳۹۱۸۵۱۳

واکسیناسیون بیماری‌های واگیر

احسان حسینی، علی قمری، محمد ابراهیمی، منوچهر مزدآپور

ناشر: رویان پژوه

نوبت چاپ: اول - ۹۵

مدیر تولید: سید امین امامی‌زاده

صفحه‌آرایی: شادی حمیدی

چاپ: بهمن

قطع و تعداد صفحات: وزیری - ۱۹۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

بها: ۱۸۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۴۰۸-۰۳۹-۲

کلیه حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به ناشر است و هرگونه تکثیر، بازنویسی، خلاصه‌برداری و یا برداشت به هر نحوی بدون اجازه کتبی از ناشر مجاز نبوده و منجر به پیگرد قانونی می‌باشد.

دفتر نشر و نمایشگاه دائمی: تهران، خیابان انقلاب، بین ۱۲ فروردین و منیریه جاوید (روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران)

تلفن: ۶۶۴۸۶۳۷۳ - ۶۶۹۷۰۷۴۰

ساختمان امیرکبیر، طبقه سوم

خرید آنلاین [www. RPpub. ir](http://www.RPpub.ir)

فهرست

۷	پیش‌گفتار
۹	مقدمه
۱۱	فصل اول: واکسیناسیون
۴۷	فصل دوم: آبله (Smallpox)
۵۳	فصل سوم: فلج اطفال (Polio myelitis)
۶۵	فصل چهارم: هاری (Rabies)
۸۳	فصل پنجم: آنفلوآنزا (influenza)
۹۷	فصل ششم: سیاه سرفه (Bordetella Pertussis)
۱۰۹	فصل هفتم: کزاز (Tetanus)
۱۱۷	فصل هشتم: سرخک (Measles)
۱۳۳	فصل نهم: اوریون (Mumps)
۱۴۵	فصل دهم: سل (tuberculosis)
۱۶۱	فصل یازدهم: هپاتیت B (Hepatitis B)
۱۸۱	فصل دوازدهم: هموفیلوس آنفلوآنزای تیپ b

پیش‌گفتار

واکسیناسیون کودکان از موثرترین مداخلات بهداشتی انجام شده در جهان برای ارتقاء سلامت جامعه محسوب می‌شود و این موضوع مورد تأیید همه سازمان‌های بهداشتی بین‌المللی جهان از جمله سازمان جهانی بهداشت و یونیسف می‌باشد. برنامه واکسیناسیون جاری کودکان در ایران از ابتدای شروع به کار شبکه‌های خدمات بهداشتی عمومی در نظام شبکه ادغام شده و با دسترسی به پوشش بالای ۸۹٪ توسعه یافته است. موفقیت‌های بزرگی در زمینه ریشه‌کنی، حذف و کنترل بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن حاصل شده است. یکی از عوامل موفقیت در دستیابی به پوشش‌های بالای واکسیناسیون، جلب اعتماد عمومی به سلامت و کارایی واکسیناسیون بوده است. واکسن‌ها هم مانند تمام مواد بیولوژیک دیگر، دارای عوارض ناخواسته‌ای هستند که هر چند عموماً خفیف هستند ولی چنانچه بیش از حد انتظار رخ دهند می‌تواند موجب نگرانی عمومی شوند، لذا بایستی هر گونه عارضه متناسب به واکسن را بدقت رصد نموده و با بررسی کامل، رابطه علیتی را یافته و در مواردی که مرتبط به واکسن و یا برنامه واکسیناسیون باشد، جهت اصلاح سیستم اقدام نمود. نظام مراقبت پیامدهای نامطلوب ایمن‌سازی یکی از برنامه‌هایی است که هدف نهایی آن تضمین کیفیت و سلامت ارائه خدمات ایمن‌سازی در کشور است و با حفظ اعتماد عمومی، تجربه موفق نزدیک به سه دهه ایمن‌سازی را تداوم خواهد بخشید. این کتاب راهنما به همت همکاران محترم مرکز مدیریت بیماری‌های واگیر براساس آخرین مستندات علمی و توصیه‌های سازمان جهانی بهداشت تدوین شده و در واقع سومین ویرایش راهنمای کشوری مراقبت پیامدهای نامطلوب واکسیناسیون می‌باشد لذا از معاونین محترم بهداشتی انتظار دارم با برنامه ریزی و برگزاری برنامه‌های آموزشی متناسب، به انتقال مطالب این راهنما به پزشکان و سایر همکاران مرتبط با برنامه واکسیناسیون همت گمارده و با پایش اجرای دقیق مفاد آن سبب ارتقاء برنامه توسعه ایمن‌سازی و سلامت جامعه گردند.

هدف از این سازی، حفاظت فرد و جامعه در برابر بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن است. گرچه واکسن‌ها مورد استفاده از نظر میزان اثربخشی، بسیار مورد اطمینان هستند و عوارض جانبی آنها ناچیز است، اما به ندرت کلی هیچ واکسنی عاری از عوارض جانبی نیست. افرادی که واکسن را دریافت می‌کنند ممکن است دچار عوارض جانبی خفیف ناشی از مصرف آن شوند و یا در موارد نادر، با عوارض شدید و حتی تهدیدکننده زندگی، مواجه شوند. این واکنش‌ها در بعضی مواقع حاصل اثرات خود واکسن هستند، در بعضی دیگر به دلیل خطا در نحوه نگهداری و یا تجویز واکسن اتفاق می‌افتند. به هر حال، علت سرچشمه، هرگاه واکنش نامطلوبی متعاقب ایمن سازی بروز نماید، باعث نگرانی مردم می‌شود تا جایی که ممکن است از نوبت بعدی ایمن سازی کودکان خود، صرف نظر کنند. باید در نظر داشت چنانچه کودکان، واکسن‌های خود را به موقع دریافت نمایند، احتمال ابتلاء به بیماری، عدم مصونیت و مرگ و میر در آنها بسیار زیاد خواهد بود. نکته مهم دیگر در رابطه با عدم استقبال از برنامه واکسیناسیون، حتی اگر نوبت یک فرد باشد، خطر بروز همه‌گیری بیماری و تهدید برنامه‌های ریشه‌کنی و حذف بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن در کلان است. برای افزایش پذیرش ایمن سازی و بالا بردن کیفیت خدمات، باید مراقبت از پیامدهای نامطلوب ایمن سازی به عنوان بخشی تلفیقی در برنامه‌های ایمن سازی، منظور گردد. با توجه به کاهش بیماری‌های قابل پیشگیری با واکسن در اثر توسعه برنامه ایمن سازی، توجه بیشتری به عوارض واکسن‌ها مبذول می‌شود. مثال مناسب برای این مسئله، فلج اطفال است. وقتی موارد بیماری فلج اطفال در جامعه بالا باشد، عارضه فلج ایجاد شده به وسیله ویروس واکسن که خیلی نادر است مورد توجه قرار نمی‌گیرد، در صورتیکه در کشورهایی که مدت‌ها عاری از ویروس وحشی پولیو بوده‌اند، موارد ابتلاء به فلج متعاقب واکسن بیشتر جلب نظر می‌کند.